

OVERZICHT VAN DE BELANGRIJKSTE INSTRUMENTEN VOOR RUIMTELIJKE ORDENING IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

De regels inzake ruimtelijke ordening zijn vastgelegd in verschillende verordenende en/of strategische planningsinstrumenten die in het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening (BWRO) zijn gecodificeerd. Die instrumenten zijn door het Gewest of door de gemeenten aangenomen. Ze zijn van toepassing op gewestelijk niveau, op gemeentelijk niveau of op het niveau van een specifiek deel van het grondgebied.

1. Op gewestelijk niveau

- **Gewestelijk ontwikkelingsplan (GewOP)**

- In het GewOP zijn de ontwikkelingsdoelstellingen en -prioriteiten van het Gewest vastgelegd, in functie van de sociale en economische behoeften en de behoeften op het vlak van leefmilieu en mobiliteit.
- Het GewOP heeft een indicatieve waarde, maar geen verordenende waarde.
- De andere gewestelijke en gemeentelijke plannen moeten ermee in overeenstemming zijn.
- In het [Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling \(GPDO\) dat op 12 juli 2018 werd aangenomen](#), is de territoriale visie van de Brusselse Regering tot 2040 vastgelegd. Het GPDO 2018 bevat een specifiek onderdeel over biodiversiteit in strategie 5 van pijler 2, die aan de leefomgeving is gewijd. Het gaat onder meer om de instelling van gebieden ter bescherming en herwaardering van halfnatuurlijke landschappen, maar ook om de bevordering van de goede werking van het ecologische netwerk door de totstandbrenging of het herstel van ecologische corridors.

- **Gewestelijk Bestemmingsplan (GBP)**

- Het GBP bepaalt en lokaliseert in de ruimte de functies (woningen, kantoren, groene ruimten, enz.) die in de verschillende zones van het gewestelijke grondgebied kunnen worden gevestigd.
- Het GBP heeft een verordenende waarde en bindende kracht. De bepalingen van het plan zijn dus voor iedereen dwingend en leggen de voorwaarden voor de aflevering van een stedenbouwkundige vergunning vast.
- Door de groene zones (met beperkte bouwbaarheid) af te bakenen, speelt het [op 3 mei 2001 goedgekeurde GBP](#) een belangrijke rol bij de instandhouding van de gebieden die nodig zijn voor de biodiversiteit.

2. Op gemeentelijk niveau

- **Gemeentelijke ontwikkelingsplannen (GemOP)**

- In de GemOP, die gemeentelijke initiatieven zijn, worden de ontwikkelingsdoelstellingen en -prioriteiten voor een gemeente vastgesteld op basis van economische, sociale, culturele, mobiliteits-, toegankelijkheids- en milieubehoefte, evenals de in te zetten middelen om de doelstellingen en prioriteiten te verwezenlijken.
- De GemOP hebben een indicatieve waarde, maar geen verordenende waarde.

3. Op het niveau van een specifiek deel van het grondgebied

- **Richtplannen van aanleg (RPA)**

- De RPA, die onder de bevoegdheid van de Gewesten vallen, geven de belangrijkste beginselen aan voor de aanleg of de heraanleg van specifieke delen van het gewestelijke grondgebied.
- De RPA hebben een indicatieve waarde, met uitzondering van de bepalingen waaraan de Regering een bindend karakter en een verordenende waarde toekent.
- De in dit document verordenende bepalingen heffen de bepalingen van het GBP op, evenals andere gewestelijke en gemeentelijke plannen en verordeningen die daarmee in strijd zijn.

- **Bijzondere bestemmingsplannen (BBP)**

- In de BBP, die door de gemeenten worden opgesteld, wordt de ruimtelijke ordening op het niveau van een wijk gespecificeerd.
- Ze bevatten gedetailleerde gegevens over de bestemmingen van het GBP (woningen, handelszaken, kantoren, enz.).
- Ze kunnen ook voorschriften bevatten betreffende de grootte en de ligging van gebouwen, de bescherming van het erfgoed, de mobiliteit en de inrichting van de openbare ruimte.

Die instrumenten zijn ontwikkeld binnen het door het BWRO vastgestelde kader, dat onder meer verplicht tot:

- de opstelling van een **milieueffectenrapport**. Dit beslissingsondersteunende document, dat bij het openbaar onderzoek wordt gevoegd, vormt, op enkele uitzonderingen na, een leidraad bij de opstelling, de wijziging of de opheffing van een plan. Het omvat onder meer een beschrijving van de doelstellingen van het plan, een overzicht van de oorspronkelijke toestand, de milieukeurmerken (minimumlijst met onder meer de biologische diversiteit) van de gebieden die kunnen worden getroffen, de milieuproblemen, de milieudoelstellingen, de belangrijke directe en indirecte effecten op korte, middellange en lange termijn, de maatregelen die moeten worden genomen om die effecten weg te nemen of te verminderen, de mogelijke alternatieven en een systeem voor **milieutoezicht**.
- de organisatie van een **openbaar onderzoek**, waarbij de inwoners worden verzocht om hun klachten en opmerkingen over het ontwerpplan te geven
- de **raadpleging van door de Regering gekozen instanties en administraties**

- de **raadpleging van de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie (GOC)**. De GOC brengt een met redenen omkleed advies uit over de ontwerpen van GewOp, GBP, RPA en GemOP. Ze bestaat uit 18 onafhankelijke experts, die door de Regering worden benoemd. Die experts vertegenwoordigen de volgende disciplines: stedenbouw en ruimtelijke ordening, mobiliteit, milieu, huisvesting, cultureel en natuurlijk erfgoed, economie en architectuur.